

Haapakorpi Arja (2010). Kuka pääsee asiantuntijaksi? Yhteiskunnallisen taustan merkitys asiantuntija-aseman rakentumisessa

Viimeaikaisessa asiantuntijuuteen kohdistuvassa tutkimuksessa on havaittu, että asiantuntija-asemia ei säädellä aikaisempaan tapaan tiukkojen professionaalisten sulkeumien kautta vaan neuvottelujen ja asiantuntijuuden uudelleen määrittelyjen kautta työpaikoilla, markkinoilla ja kansalaisyhteiskunnassa. Yhteiskuntaluokka, sosiaalinen asema tai muu yksilön taustaan liittyvä ominaisuus eivät ole nousseet kiinnostuksen kohteeksi, koska on ajateltu valtakeskittymien hajoamisen muun muassa edellä mainituilla tavoilla tekevän ne merkityksettömäksi. Samanaikaisesti on kuitenkin havaittu, että sekä yliopistokoulutukseen pääsy että sijoittuminen asiantuntijatyömarkkinoille liittyvät yksilöiden taustaan.

Kiinnostukseni kohteena tässä artikkelissa on yksilöiden yhteiskunnallisen taustan merkitys asiantuntija-aseman rakentumisessa. Tutkimustulokset ja niihin liittyvät tulkinnat tukevat väitettä asiantuntija-aseman neuvoteltavuudesta mutta myös sosiaalisen taustan merkityksestä. Kodin sosiaalinen ja kulttuurinen tausta, sukupuoli ja etninen tausta ovat sosiaalisia ehtoja, jotka säätelevät pääsyä asiantuntija-asemaan. Sosiaaliset ehdot eivät kuitenkaan määrittele deterministisesti urakehitystä; ne toteutuvat yhdistelminä, niiden merkitys vaihtelee asiantuntijakentän mukaan ja ne muuttuvat yhteiskunnan myötä. Sosiaalisten ehtojen sulkeumaluonne on toisin sanoen huokoinen. *Aikuiskasvatus 30(4), 2010.*

Haapakorpi Arja (2010). Who manages to become an expert? The role of social background in the construction of expertise.

Recent research on expertise has indicated that expertise positions are no longer regulated through professional closures but through negotiation and redefinition of expertise at the work-place, on the market and in civic society. Class, social status or other personal background characteristics have not attracted attention as it has been thought that the break-up of power concentrations due to the above mentioned factors, among others, renders them meaningless. Simultaneously, however, it has been observed that both entry into university and professional career formation are related to personal backgrounds.

This article focuses on the significance of social background in the construction of expertise. Research results and their interpretations support not only the argument of the negotiable nature of positions of expertise, but also that of the significance of social background.

The social and cultural background of the home, gender and ethnic background are social conditions regulating entry into a position of expertise. Social conditions, however, do not deterministically determine career development; they are realised in combinations, their significance varies from one field of expertise to another and they change with society. In other words, the closure character of social conditions is porous.

Aikuiskasvatus 30(4), 2010.